

V REZERVACI WIND RIVER

Náčelník Washakie (kresba Milan Kohut)

Nemohl jsem se ubránit nervozitě. Trvalo to pěkných pár let, než jsem se dočkal tohoto okamžiku. Co mě čeká, jak vypadá slavnost Pow-Wow?

Je srpnový podvečer, dusno. Jdu po prašné cestě v indiánské rezervaci Wind River. Krajina je rovinatá, porostlá keři. Občas, hlavně kolem řeky, skupiny velkých listnatých stromů. V dáli na obzoru hory. Pěkný kraj, navozuje příhodnou atmosféru.

Rezervace Wind River leží ve státě Wyoming, na stejnojmenné řece, nedaleko města Riverton, asi 90 mil jihovýchodně od dvou světoznámých národních parků - Yellowstonekého a Grand Teton National Parku. Wyoming je země, kde na každém kroku potkáváme historii. Zde se odehrávaly události, které tvořily dějiny amerického Západu. Schválně - co se vám vybaví při vyslovení názvů měst Cheyenne, Laramie či Shoshoní?

Z dálky se začíná ozývat hudba. Vlastně jen bubnování. Rytmus bubnů mě pobízí a já přidávám do kroku. Heldám místo, kde se bude Pow-Wow odehrávat. Tato slavnost není pro veřejnost.

Někteří Indiáni ve Spojených státech velmi úspěšně využívají obnoveného zájmu turistů i Američanů o svou historii. Za patřičnou sumu je možné shlédnout více či méně povedené folklórní představení. Příkladem je centrum Red Rock u města Gallup v Novém Mexiku. Zde je možné, hlavně v srpnu, vidět obrovskou show s desítkami souborů z nejrůznějších kmenů. Celkový dojem je však velmi divadelní, snad i trochu smutný.

Proto jsem zvědavý, jak to vypadá zde. V rezervaci Wind River žijí spolu kmeny North Arapaho a East Shoshone. Prostě Arapahové a Šošoni. Jako všechny prérijní kmeny, mají i ony za sebou historii plnou pronásledování,

přesídlování, bojů, které vyvrcholily ve druhé polovině 19. století. Na tom, že přežil období vyhlazovacích válek, mají velkou zásluhu dva muži. Prozíravý náčelník Shoshonů jménem Washakie, který už v roce 1868 podepsal smlouvu o zřízení rezervace. Jeho jméno zůstalo zachováno v mnoha zeměpisných názvech. Druhým byl jezuita John Jutz. Ten zde v roce 1884 založil misii St. Stephens. Činnost této mise, její vliv, je znát. Ve Wind Riveru je situace daleko lepší a perspektivnější, než v jiných rezervacích. Rozloha je slušná - čtverec o stranách přibližně 50 mil. Žije zde 4 a půl tisíce příslušníků kmene Arapaho a 3 a půl tisíce Shoshonů.

Konečně jsem na místě. Kruhový plácek s udusanou hlinou, lemovaný zastřešenou dřevěnou konstrukcí pro přihlížející a hudebníky. Kolem parkují auta nejrůznějších značek, na louce postavené stany. Současnost. Mezi tím však projíždějí mužina koních. Jsou zde i rodiny, které si staví původní přístřešky z větví a viggvay.

Nikdo si mě nevšímá. Není čas. Je třeba upravit oblečení, připnout číslo - to kvůli soutěži o nejlepší úbor. Přicházejí další hudebníci, budou střídavě doprovázet tanečníky. Slunce se sklání. Jsem trochu nespůj, kvůli focení. Je v tom asi úmysl. Zastavuje se u mně totiž starý muž, v ruce drží pařát, štourá jím do mého foťáku a směje

Arapažský tanečník
(kresba od Milana Kohuta)

se. Po mé nepříliš vhodné otázce, kdy se bude začínat, odchází. Pomalu se scházejí tanečníci a hudebníci.

Pozoruji tu barevnou nádheru. Čelenky, kožešiny, výšivky, bubínky. Vše, čím se préríjní kmeny proslavily.

Ozývá se chraptivý hlas z reproduktoru. Pow-Wow začíná. Rytmus bubnů se zrychluje, přidává se táhlý, nemelodický zpěv, vbíhají tanečníci. Tanec se bezprostřední, muže zdobí malování, děti se snaží napodobit dospělé. Ženy se pomalu a rytmicky pohybují. Není problém přestat vnímat auta kolem, stačí přivřít oči, poddat se rytmu. Iluze je dokonalá.

Tanečníci a hudby se střídají, nastupuje jednotka válečných veteránů z druhé světové války v uniformách. Vztyčují svůj prapor, zpívají, vzpomínají na padlé. Stmívá se,

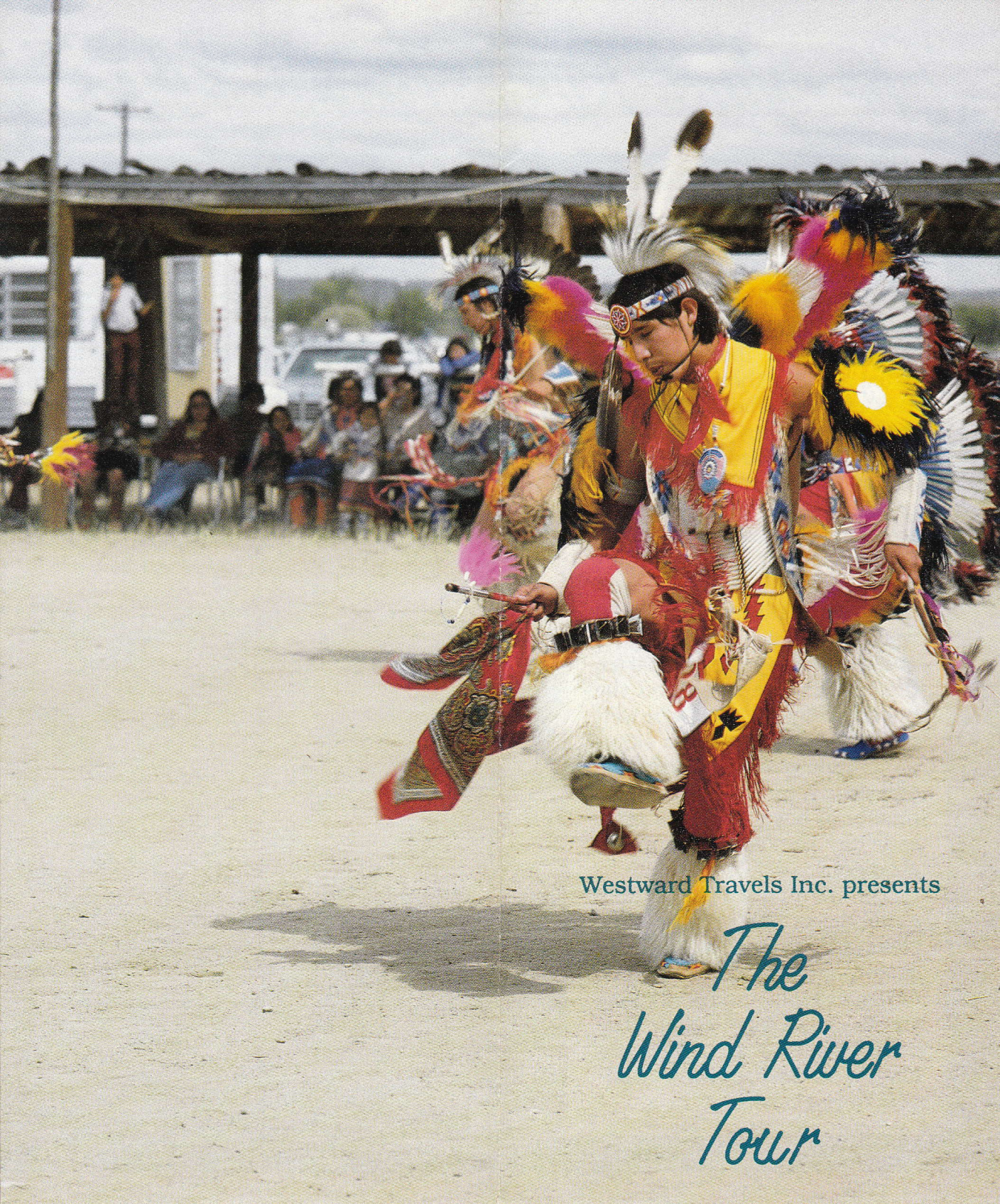
někteří odcházejí. Všude je klid, žádný alkohol, výtržnosti. Tančit se bude dlouho do noci.

Tito lidé mají budoucnost, jsou totiž hrdí na svou minulost, své předky.

Druhý den jsem navštívil misii St. Stephens. Je zde škola, prodejna ručně dělaných výrobků, cenově pro nás nedostupných. Moc pěkná galerie a muzeum. Všude čisto a pořádek. Ředitel galerie s pěkným jménem Bob Spoonhunter mě provází expozicí. Má se čím chlubit. V rezervaci vycházejí i noviny, vydává se časopis Wind River Rendezvous. Trochu rozpaků jsem mu přivodil, když jsme se bavili o Československu. Přece jen exotická země pro Arapaha.

Odjížděl jsem s pocitem, že Indiáni, či vlastně Native Americans, jak si raději a pravdivě říkají, mají před sebou tu lepší část historie.

Miro Kadlubec

Westward Travels Inc. presents

*The
Wind River
Tour*